

Na.13: Msimu wa Kilimo 2025/26

Tathmini ya Februari 1 -10, 2026 na Matazamio kwa Kipindi cha Februari 11-20, 2026

MUHTASARI

- Mvua zinazotarajiwa katika maeneo yanayopata msimu mmoja wa mvua kwa mwaka, zitasaidia katika ukuaji wa mazao.
- Hali ya vipindi vya mvua nyepesi inayotarajiwa katika maeneo yanayopata misimu miwili ya mvua kwa mwaka zitasaidia katika uandaaji wa mashamba kwa ajili ya msimu wa kilimo wa Masika.
- Wakulima na wadau wa kilimo wanashauriwa kushirikiana na maafisa ugani katika maeneo yao huku wakiendelea kufuatilia taarifa za hali ya hewa kwa mipango thabiti ya shughuli za kilimo.

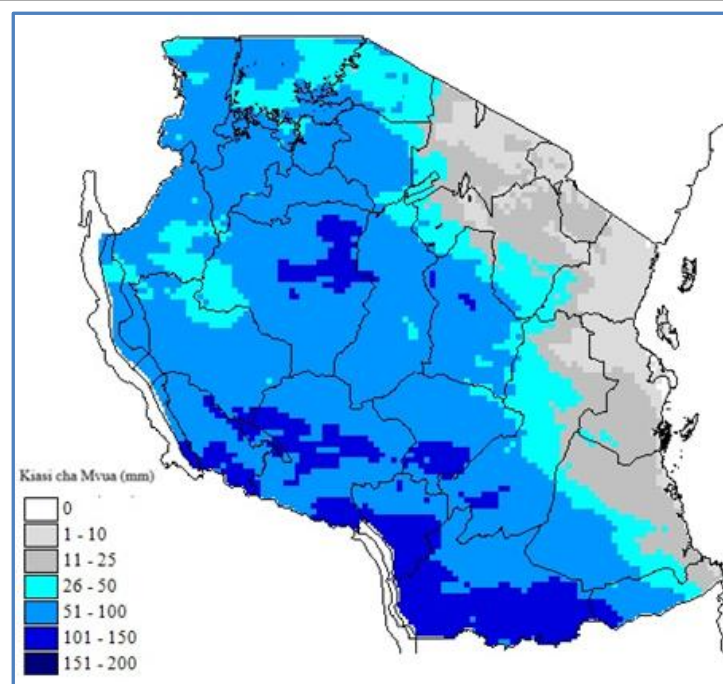
MIFUMO YA HALI YA HEWA KATIKA KIPINDI CHA FEBRUARI 1-10, 2026

Katika kipindi hiki cha dikadi, migandamizo mikubwa ya hewa iliyopo kusini mwa dunia (St. Helena na Mascarene) iliendelea kupungua nguvu wakati ile iliyopo kaskazini mwa dunia (Azore na Siberia) iliendelea kuimarika. Hali hii ilidumisha mwenendo wa ukandamvua (ITCZ) kuelekea kusini na kuwepo katika maeneo ya ukanda wa Ziwa Victoria, magharibi mwa nchi, nyanda za juu kusini magharibi, kanda ya kati na kusini mwa nchi. Aidha, uwepo wa Kimbunga “FYTIA” katika eneo la rasi ya Msumbiji uliimarisha mifumo isababishayo mvua katika baadhi ya maeneo ya ukanda wa pwani na maeneo ya jirani.

Viashiria vilivyotajwa hapo juu vilipelekea uwepo wa vipindi vya mvua zilizoambatana na ngurumo za radi katika maeneo ya ukanda wa Ziwa Victoria, magharibi mwa nchi, mikoa ya kati, nyanda za juu kusini magharibi na kusini mwa nchi na vipindi vya mvua katika maeneo ya ukanda pwani na nyanda za juu kaskazini mashariki.

TATHMINI YA MVUA KATIKA KIPINDI CHA FEBRUARI 1-10, 2026

Katika kipindi hiki cha dikadi, maeneo mengi nchini yalipata mvua kati ya milimita 11 hadi 150 kwa siku kumi. Hata hivyo, maeneo machache katika mikoa ya Dodoma (wilaya ya Kondoa), Tabora (wilaya ya Igunga), Mbeya (wilaya za Chunya, Rungwe na Kyela), Njombe (wilaya za Makete na Ludewa), Songwe (Momba), Rukwa (wilaya za Sumbawanga na Kalambo) na Ruvuma (wilaya za Namtumbo, Tunduru na Nanyumbu) yalipata kiasi cha mvua cha kati ya milimita 100 hadi 150 kwa siku kumi na maeneo mengi ya mikoa ya Manyara, Arusha, Kilimanjaro, Tanga, Dar es salaam na Pwani pamoja na visiwa vya Unguja na Pemba yalipata kiasi cha mvua chini ya milimita 25 kama inavyoonekana kwenye kielelezo 1.

Kielelezo 1: Kiasi cha mvua katika kipindi cha Februari 1-10, 2026

TATHMINI YA HALI YA KILIMO KATIKA KIPINDI CHA FEBRUARI 1-10, 2026

Katika dikadi hii, maeneo mengi nchini yalipata mvua ambayo iliongeza unyevu nyevu katika udongo na kusaidia ukuaji na maendeleo ya mazao. Kwa mkoa wa Dodoma, mvua hizi zimesaidia katika ukuaji na maendeleo ya zao la mahindi, alizeti na mtama. Hata hivyo, kwa mkoa wa Kagera mvua hizi zimeathiri mazao ambayo bado yako mashambani yanasubili kuvunwa. Kwa maeneo yanayopata mvua za Vuli hususan ukanda wa pwani ya kaskazini mahindi yalikuwa katika hatua ya kukomaa, ingawaje vipindi vya ukavu katika maeneo mengi vimeathiri ukuaji wa zao la mahindi. Katika maeneo ya mikoa ya Kagera, Mwanza na Kilimanjaro (wilaya ya Rombo) wakulima waliendelea na shughuli za uvunaji wa mahindi. Aidha, zao la mpunga liko katika hatua ya ukuaji katika mkoa wa Morogoro.

Kwa upande wa maeneo yanayopata mvua za Msimu, mahindi yapo kwenye hatua ya ukuaji isipokuwa katika mkoa wa Tabora ambapo yapo katika hatua ya kubumba. Hata hivyo, mazao ya alizeti na mtama katika mkoa wa Dodoma yako katika hatua ya kuota.

Kwa upande wa mazao ya muda mrefu, zao la Kahawa lilikuwa katika hatua ya kutengeneza tunda hususan katika mikoa ya Kilimanjaro na Songwe.

Maji na malisho kwa ajili ya mifugo na wanyama yameongezeka kiasi kwa baadhi ya maeneo nchini kutoka na hali ya mvua zinazoendelea kunyesha.

HALI YA MAJI KATIKA KIPINDI CHA FEBRUARI 1-10, 2026

Kwa ujumla kina cha maji katika mabwawa na mtiririko wa maji kwenye mito kiliongezeka kiasi hususan kwa maeneo ambayo yaliyokuwa na ongezeko la mvua.

MIFUMO YA HALI YA HEWA INAYOTARAJIWA KATIKA KIPINDI CHA FEBRUARI 11-20, 2026

Katika kipindi hiki cha dikadi, migandamizo mikubwa ya hewa iliyopo kusini mwa dunia inatarajiwa kuendelea kupungua nguvu wakati ile iliyopo kaskazini mwa dunia inatarajiwa kuendelea kuimarika. Hali hii inatarajiwa kuendelea kudumisha mwenendo wa sehemu ya ukandamvua kuelekea kusini na kuwepo katika maeneo ya ukanda wa Ziwa Victoria, magharibi mwa nchi yetu, nyanda za juu kusini magharibi, kanda ya kati na kusini mwa nchi. Aidha, uwepo wa Kimbunga "GEZANI" katika eneo la rasi ya Msumbiji unatarajiwa kuimarisha mifumo isababishayo mvua katika baadhi ya maeneo ya kusini mwa nchi ikiwa ni pamoja na pwani ya kusini, hususan katika kipindi cha siku tano za mwanzo wa dikadi.

HALI YA HEWA INAYOTARAJIWA KATIKA KIPINDI CHA FEBRUARI 11-20, 2026

Maeneo ya kanda ya ziwa Victoria (mikoa ya Kagera, Geita, Shinyanga, Mwanza, Simiyu na Mara) na Pwani ya kusini (mikoa ya Mtwara na Lindi) yanatarajia kupata mvua zinazoambatana na ngurumo za radi katika maeneo machache.

Nyanda za juu kaskazini-mashariki (mikoa ya Arusha, Manyara na Kilimanjaro) na Pwani ya kaskazini (mikoa ya Tanga, maeneo ya kaskazini mwa Morogoro, Pwani na Dar es Salaam pamoja na visiwa vya Unguja na Pemba) yanatarajia kupata vipindi vya mvua nyepesi katika maeneo machache.

Magharibi mwa nchi (mikoa ya Kigoma, Katavi na Tabora), nyanda za juu kusini-magharibi (mikoa ya Rukwa, Songwe, Mbeya, Njombe na Iringa), kanda ya kusini (mikoa wa Ruvuma na maeneo ya kusini mwa Morogoro) yanatarajia kupata mvua zinazoambatana na ngurumo za radi katika baadhi ya maeneo.

Kanda ya kati (mikoa ya Dodoma na Singida) yanatarajia kupata vipindi vya mvua zinazoambatana na ngurumo za radi katika maeneo machache.

HALI YA HEWA KILIMO: MATARAJIO NA USHAURI KATIKA KIPINDI CHA FEBRUARI 11-20, 2026

Hali ya mvua inayotarajiwa katika maeneo mengi yanayopata msimu mmoja wa mvua kwa mwaka itaongeza unyevu nyevu katika udongo na kusaidia ukuaji wa mazao.

Ushauri:

- **Maeneo yanayopata misimu miwili ya mvua (kanda ya ziwa Victoria, Pwani ya Kaskazini na Nyanda za juu Kaskazini Mashariki):** Hali ya mvua zinazoambatana na ngurumo za radi inayotarajiwa zitasaidia katika shughuli za uandaaji wa mashamba kwa msimu wa kilimo wa Masika unaotarajiwa. Wakulima katika maeneo haya wanashauriwa kuendelea kufuatilia taarifa za hali ya hewa za kila siku kwa mipango thabiti ya shughuli za kilimo.
- **Maeneo yanayopata msimu mmoja wa mvua (nyanda za juu kusini magharibi, mikoa ya magharibi, Pwani ya kusini na Kanda ya kusini):** Mvua zinazotarajiwa katika maeneo haya zitasaidia ukuaji wa mazao. Wakulima wanashauriwa kufuatilia hali ya mazao na pia kufuatilia taarifa za hali ya hewa za kila siku.
- **Malisho na upatikanaji wa maji kwa wafugaji:** Wafugaji wanashauriwa kupanda majani ya malisho na kuvuna maji ya mvua kwa ajili ya matumizi ya baadae.
- **Wavuvi wa Samaki baharini na maziwa makuu:** Wavuvi wanashauriwa kuendelea kufuatilia taarifa za hali ya hewa za kila siku ili kujua wakati sahihi wa kufanya shughuli za uvuvi kutokana na uwezekano wa kujitokeza mawimbi makubwa na upepo mkali

Ushauri huu umedhamiria kuongeza tija kwenye kilimo na kupunguza athari zitokanazo na hali mbaya ya Hewa. Wadau wote wa kilimo wanahimiza kufuatilia taarifa za hali ya hewa ili kuwa na mipango thabiti ya shughuli za kilimo.

HALI YA MAJI INAYOTARAJIWA KATIKA KIPINDI CHA FEBRUARI 11-20, 2026

Kina cha maji katika mabwawa na mtiririko wa maji kwenye mito vinatarajiwa kuendelea kudumishwa kutokana na hali ya mvua inayotarajiwa. Jamii inashauriwa kuvuna maji ya mvua kwa ajili ya matumizi ya baadae.